Jiří Sozanský

27. 6. 1946 narozen v Praze

1960 – 1963 vyučen v oboru zedník – obkladač
1967 – 1973 Akademie výtvarných umění v Praze,
profesor František Jiroudek

Vystavuje od roku 1976, kolektivně od roku 1977, věnuje se malbě, kresbě, grafice, objektům a plastice, pořádá cílené environmentální akce a performace vnitřně vázané ke krizovým místům: Památník-Terezín, devastovaný Most, Vysočany, odsvěcený kostel Zvěstování P. Marie – Litoměřice, valdická věznice, válečné Sarejevo…

1988 stipendium Jackson Pollock – Krasner Foundation, New York,
1995 grant Open SocietyFund, Praha

Je hojně zastoupen ve veřejných i soukromých sbírkách doma i v zahraničí

adresa: Slavíkova 29, 120 00 Praha 2
telefon: 222 727 147
e-mail: osozanska@hest.cz

J I Ř Í S O Z A N S K Ý

O U T S I D E Ř I

g r a f i k a

7. 10. – 1. 11. 2009

GALERIE JIŘÍHO JÍLKA, SADY 1.MÁJE, ŠUMPERK
ZAHÁJENÍ VE STŘEDU 7. ŘÍJNA V 18.00 HODIN
OTEVŘENO DENNĚ DO 18.00 HODIN NA ZAZVONĚNÍ
V RECEPCI PENZIONU G

S PODPOROU GRANTU MINISTERSTVA KULTURY

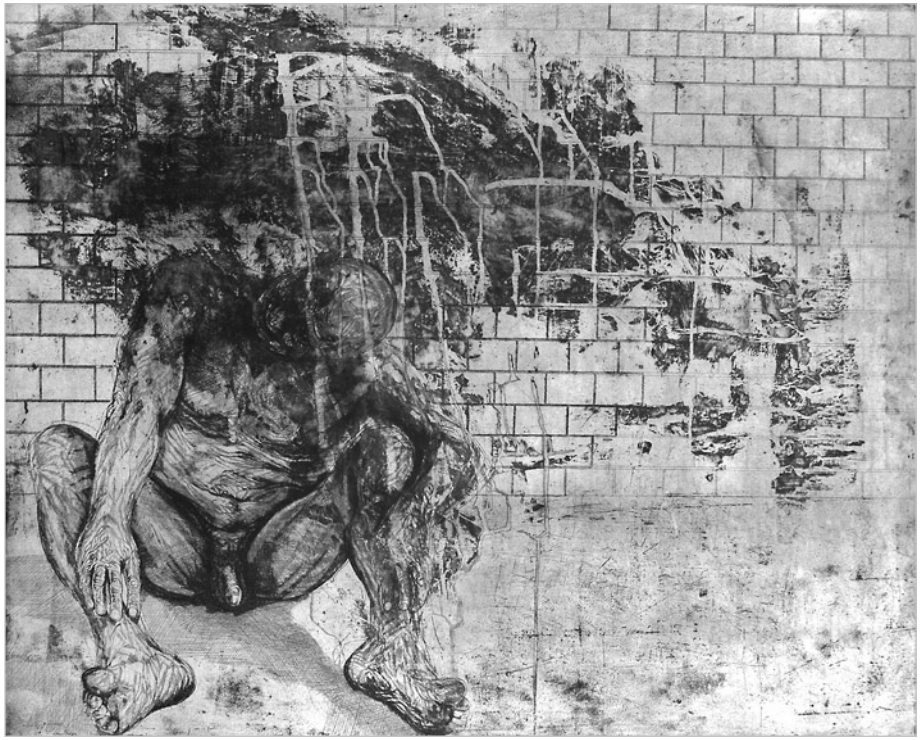

Reprodukce v tisku: sedm listů z cyklu „Outsideři“, 2002-3, čárový lept, papír, 80 x 120 cm

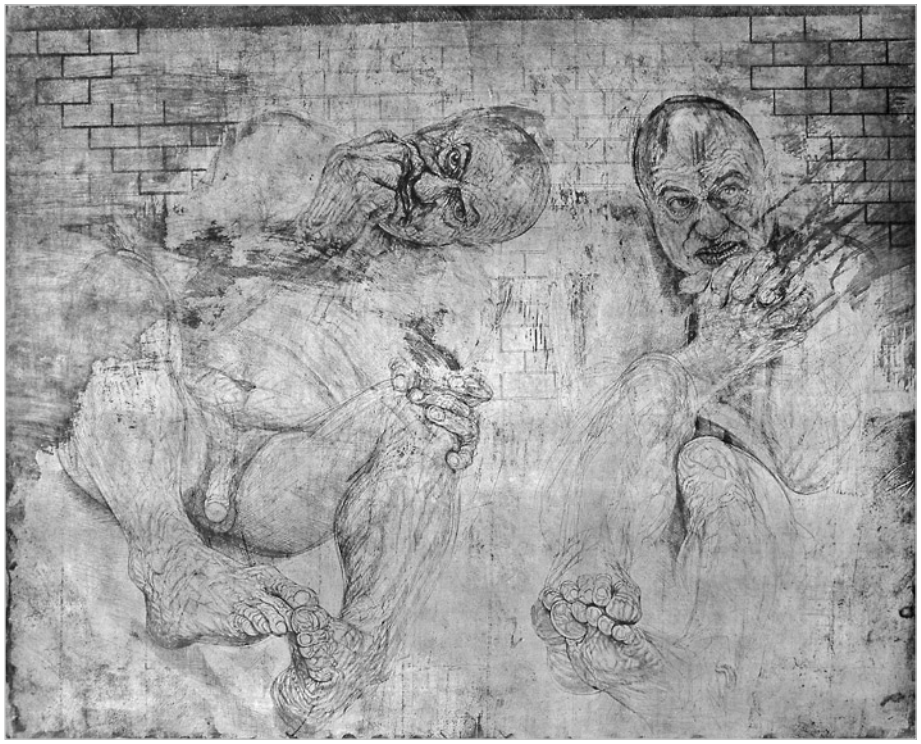

Zdálo by se, že se Jiří Sozanský vyžívá v surovostech, které do nejmenších podrobností zobrazuje v jejich nahotě. Ale jeho syrová a snad až brutálně nesmlouvavá upřímnost bez zábran a studu, v neskrývání ani toho, co si v zájmu vlastní sebezáchovy nepřipouštíme, není samoúčelná. Je v ryzím smyslu slova vcítivě spoluúčastná. Jiří je už ze své podstaty pohotově tam, kde se něco zásadního děje, trestuhodně ničí nebo na něco raději zapomíná, ať je to devastovaná země Mostecka nebo válečné Sarajevo, ať jde o justiční zločiny a nelítostné pěstní právo věznic – a nejenom padesátých let – anebo už i nehorázně popírané, varovné memento Terezína. Veškerá jeho výtvarná práce je tak cíleně adresným výkřikem. Je prostoupena vůlí k účinné pomoci. Volbu prostředků určuje záměr; malbu a kresbu střídají sochy a prostorové objekty, ale i k danému místu vázané aktivity a častá je od počátku i grafika.

Obecným tematem vystavených tisků je člověk bez příkras, bezmocný ve své ponižující situaci. „Ecce homo" jako bytost lhostejně přehlížená, vydaná napospas chátrání těla i duše – „dobíhající, co čeká navždy na okraji" – dočteme se v proložení citovaného textu Samuela Becketta, který je jejich nedílnou součástí. Cyklus je ale bezprostřední reakcí na otřesnou zprávu o zmrznutí bezdomovců, pro které se v zimě roku 2001 nenašlo místo v pražských útulcích a výbušně dynamická forma tomu odpovídá. Následnou výstavu doprovázel i bezvýsledný pokus vyvolat živou rozpravu v parlamentu…

Známe se odedávna; od dob studií lišíme se v názoru na obraz či kresbu v prostředcích i obsahu, a přece se vzájemně respektujeme. Jiří začínal biblickými tematy ve smyslu sociálním, a v duchu výroku: „cokoli jste komu učinili, mně jste učinili", stará se o každého, kdykoli rozpozná, že je to zapotřebí. Nesmlčel nikdy žádnou lež, příkoří ani bezpráví … a navzdory marnosti ani nemůže jinak. Jeho výtvarná i lidská výpověď je možná někomu cizí a snad i těžko stravitelná; je ale poctivá, drsně pravdivá a vyhraněně jedinečná. A dnes už i úctyhodně rozsáhlá; výstava je jejím zlomkem.

Miroslav Koval

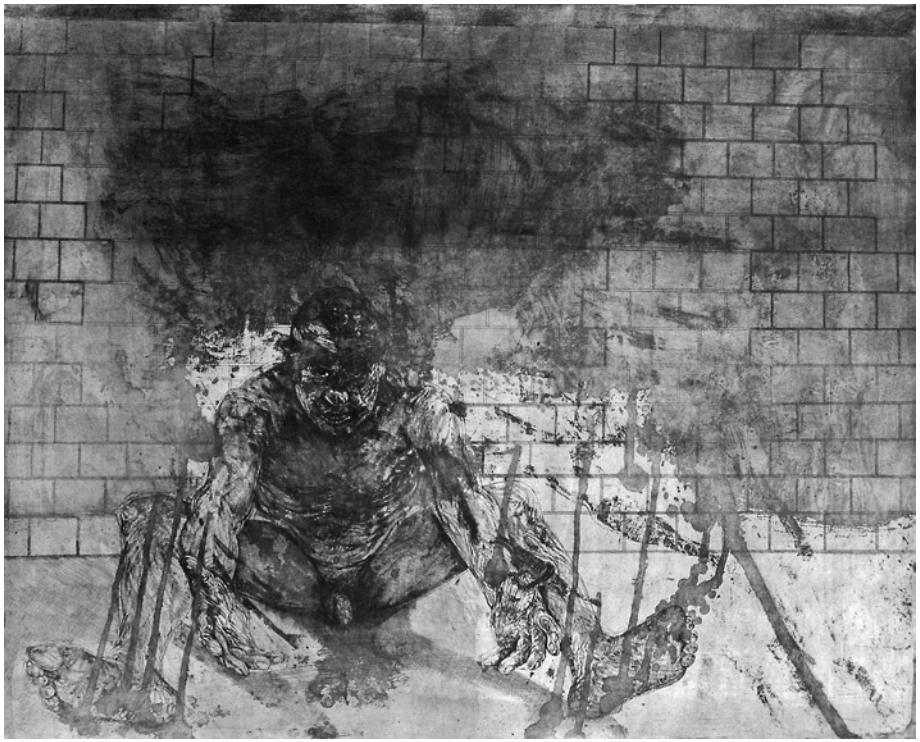

Během té doby si mne přece museli všimnout, ale člověk by neřekl, že mě někdo postřehl.

*K prasknutí plný staré moči, starých modliteb, starých lekcí duše, mysl a tělo **dobíhající** těsně vedle sebe, a to nemluvím o chrchlích*

*a daleko od té hromady masa, kůže, kostí a štětin, **co čeká** na odjezd, ale neví kam …*

*Ano, jsem tady **navždy**, s pavouky a mrtvými mouchami,*
a tančím k záchvěvům jejich propletených křídel

*a to já pořád ještě čekám, sedím strnule vspřímený **na okraji** sedadla, ruce na stehnech*

Samuel Beckett (texty na grafikách)